

Biologiske registreringer i evjer langs Vormå og bekker langs Mjøsa i Eidsvoll og Stange 2009

Kjell Magne Olsen

Ekstrakt

Stiftelsen Biofokus har på oppdrag fra Asplan Viak undersøkt et antall bekker og evjer langs Vorma og Mjøsa i forbindelse med utviding og omlegging av E6 og Dovrebanen på strekningen. Det har vært fokus på karplanter og ferskvannsinvertebrater, men også enkelte andre organisme-grupper er innlemmet i rapporten. Tre rødlistearter (alle NT) ble påvist i eller ved de undersøkte objektene, og i tillegg noen uvanlige og potensielle rødlistearter. Kun et fåtall av objektene, eller deler av disse, anses som viktige naturtypeområder etter DN-håndbok 13.

Nøkkelord

Akershus
Hedmark
E6
Dovrebanen
Ferskvann
Rødlistearter

Omslag

FORSIDEBILDER
Øvre: Mosegelekølle,
Kommersruddevja
Midtre: Bekken ved Strandlykkja
Nedre: Innerst i Doknesevja
Alle fotografier: Kjell Magne Olsen

LAYOUT
Blindheim Grafisk

ISSN: 1504-6370
ISBN: 978-82-8209-095-7

Biofokus-rapport 2009-29

Tittel

Biologiske registreringer i evjer langs Vorma og bekker langs Mjøsa i Eidsvoll og Stange 2009

Forfatter

Kjell Magne Olsen

Dato

15.12.2009

Antall sider

23 sider

Publiseringstype

Digitalt dokument (Pdf). Som digitalt dokument inneholder denne rapporten "levende" linker.

Oppdragsgiver

Asplan Viak

Tilgjengelighet

Dokumentet er offentlig tilgjengelig.

Andre BioFokus-rapporter kan lastes ned fra:
<http://biolitt.biofokus.no/rapporter/Litteratur.htm>

BioFokus: Gaustadalléen 21, 0349 OSLO
Telefon 2295 8598
E-post: post@biofokus.no Web: www.biofokus.no

Forord

Stiftelsen Biofokus har på oppdrag fra Asplan Viak undersøkt et antall bekker og evjer langs Vorma og Mjøsa i forbindelse med utvidelse og omlegging av E6 og Dovrebanen. Det har vært fokus på karplanter og ferskvannsinvertebrater, men også enkelte andre organismegrupper er innlemmet i rapporten.

Hanne Porsholt Jensen har vært vår kontaktperson hos oppdragsgiver. Kjell Magne Olsen har vært prosjektansvarlig og ansvarlig for utarbeiding av rapport. Vi vil takke for samarbeidet med Asplan Viak i dette prosjektet. Takk til Rune Solvang i Asplan Viak for kommentarer til et sluttutkast av rapporten.

Oslo, 15.12.2009

Kjell Magne Olsen

Stankseigsopp, *Micromphale foetidus* fra Budalsbekken

Innhold

1	SAMMENDRAG	4
2	INNLEDNING.....	5
2.1	OPPDRAK, UNDERSØKELSESOMRÅDE OG METODE.....	5
2.2	UTVALGTE GRUPPER	6
2.3	HVA ER KJENT	6
3	DE UNDERSØKTE LOKALITETENE	7
	SØNDRE MARKBEKKEN	7
	FRANGSÆTERBEKKEN	8
	EKEBEKKEN	9
	BEKKEN VED STRANDLYKKJA.....	10
	BUDALSBEKKEN	11
	ULVINBEKKEN.....	12
	ULVINLIBEKKEN	13
	BRØHAUGBEKKEN	14
	BEKK NORD FOR KORSLUND	16
	DALSRUDBEKKEN.....	17
	JULSRUDDALSEVJA	18
	"DOKKENBEKKEN"	19
	DOKNESEVJA.....	20
	HOLSEVJA	23
4	OPPSUMMERING	25
5	REFERANSER	26

1 Sammendrag

Stiftelsen Biofokus har på oppdrag fra Asplan Viak undersøkt et antall bekker og evjer langs Vormå og Mjøsa i forbindelse med utviding og omlegging av E6 og Dovrebanen på strekningen. Statens Vegvesen og Jernbaneverket samarbeider om planer for utbygging av firefelts E6 Minnesund–Labbdalen og dobbeltspor på Dovrebanen Eidsvoll st.–Espa i Eidsvoll og Stange kommuner. Hensikten med utbyggingen er å redusere trafikkulykker og forbedre kapasitet og framkommelighet på E6, og oppnå bedre kapasitet og kortere reisetid på Dovrebanen. Etatene har etablert Fellesprosjektet for å bidra til mer helhetlig planlegging og utbygging av veg og jernbane i transportkorridoren langs Vormå og Mjøsa.

I tilknytning til reguleringsplanen for E6 og Dovrebanen vil det bli utarbeidet egen plan for ytre miljø. Aktuelle miljøtiltak knyttet til utbygging av veg og bane innenfor planområdet vil bli beskrevet i den samlede planen for ytre miljø. Det er også utarbeidet en risiko- og sårbarhetsanalyse for tiltaket.

Det har under denne undersøkelsen vært fokus på karplanter og ferskvannsinvertebrater, men også enkelte andre organismegrupper er innlemmet i rapporten. Tre rødlistearter (alle NT) ble påvist i eller ved de undersøkte objektene, og i tillegg noen uvanlige og potensielle rødlistearter. Kun et fåtall av objektene, eller deler av disse, anses som viktige naturtypeområder etter DN-håndbok 13.

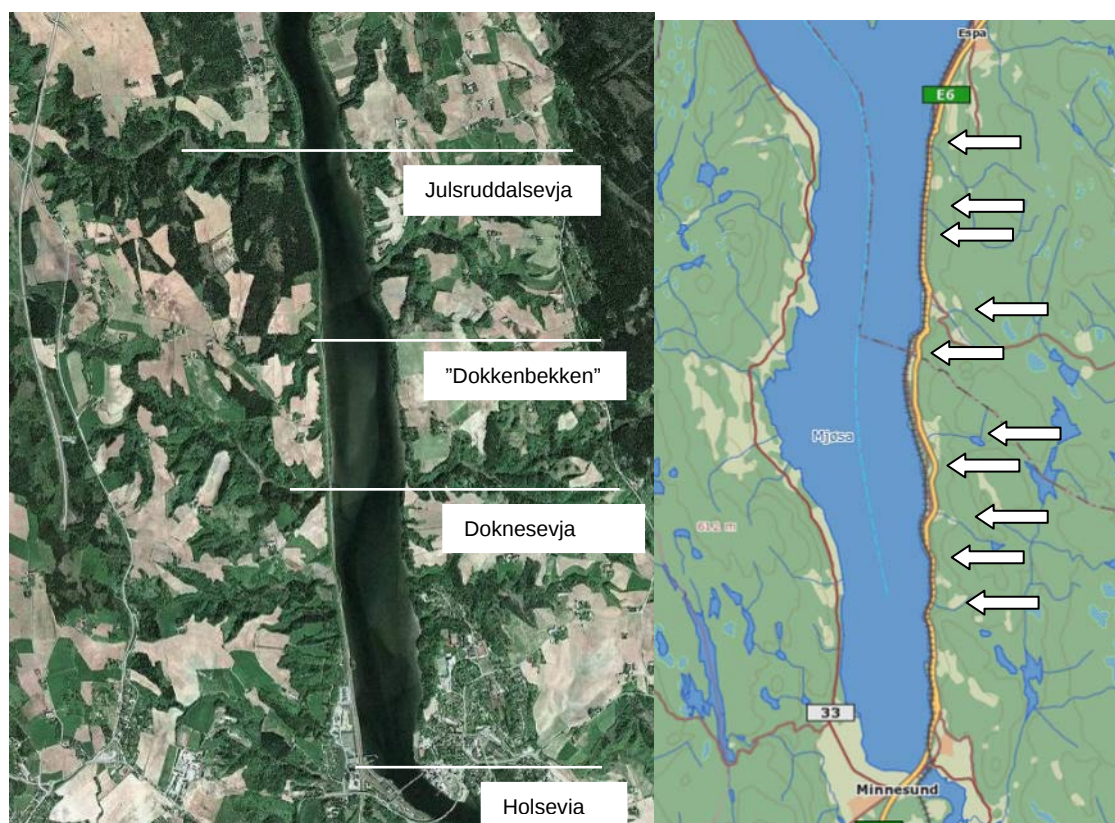
De viktigste områdene å ta hensyn til er Budalsbekken og Doknesevja, samt eventuelt Ulvinlibekken og Julsruddalsevja. Se ellers detaljer i Tabell 2.

2 Innledning

2.1 Oppdrag, undersøkelsesområde og metode

Stiftelsen Biofokus har på oppdrag fra Asplan Viak undersøkt et antall bekker og evjer langs Vorma og Mjøsa i forbindelse med utvidelse og omlegging av E6 og Dovrebanen. Det har vært fokus på karplanter og ferskvannsinvertebrater, men også enkelte andre organismegrupper er innlemmet i rapporten.

Undersøkelsesområdet strekker seg fra Eidsvoll sentrum (Holsevja) og nord til Kleiverud i Stange (Søndre Markbekken), og på strekningen er det undersøkt fire evjer (langs vestsiden av Vorma) og ti bekker (alle med utløp langs østsiden av Mjøsa), se figur 1 og tabell 1. På grunn av en misforståelse ble ikke Ørbekken undersøkt, da denne ble antatt identisk med Brøhaugbekken. Det er ikke planer om å endre traseene langs Mjøsa vesentlig fra dagens, så bekkeundersøkelsene er konsentrert om bekkestrengen fra like ovenfor E6 og ned til utløpet i Mjøsa. Evjene er undersøkt mer stikkprøvemessig.

Figur 1. Lokalisering av de undersøkte objektene, evjene til venstre og bekkene til høyre. Pilene peker på, fra øverst til nederst, Søndre Markbekken, Frangsæterbekken, Ekebekken, Strandlykkja, Budalsbekken, Ulvinbekken, Ulvinlibekken, Brøhaugbekken, Korslund og Dalsrubbekken (se også tabell 1).

I bekkene er det benyttet stangsil for innfangning av ferskvannsinvertebrater, delvis også ved hjelp av sparking/roting i bunns substrat (sparkeprøver), samt noe håndplukking. Sommerfuglhåv er brukt for å fange inn noen flygende insekter. Flora er stort sett bestemt i felt, men noe sopp, lav og moser er innsamlet for senere bestemmelse (ikke alt er opparbeidet, og ytterligere data kan komme til å tilflyte oppdragsgiver hvis det fremdeles er aktuelt når bestemmelsene er gjort).

2.2 Utvalgte grupper

Karplanter er kartlagt nokså fullstendig langs de undersøkte objektene. Sopp, lav og moser er meget stikkprøvemessig undersøkt, og denne floraen er på ingen måte tilfredsstillende kartlagt. Potensialet for høyt rødlistede eller meget sjeldne arter anses imidlertid som relativt begrenset i disse gruppene (unntaket her kan være ved evjene og i ravinene i tilknytning til disse).

Alle arter innen insektgruppene døgnfluer, steinfluer, øyestikkere, vannteger, vårfluer, tovinger med larvestadier i vann og vannbiller, samt igler, meitemark, mosdyr, ferskvannssnegler og amfibier er forsøkt innsamlet og bestemt (se tabeller i kapittel 2).

I tillegg er det gjort tilfeldige innsamlinger av landsnegler, tusenbein, landteger, vevkjerringer og edderkopper, men listene over disse artsgruppene er på ingen måte uttømmende.

Innsamlet materiale er i stor grad fiksert på sprit, og vil innlemmes i samlingene til Zoologisk museum på Tøyen i Oslo. Enkelte prøver (referansemateriale), samt alt foreløpig ubestemt eller usikkert bestemt materiale, befinner seg i forfatterens samling.

Flere bilder fra de undersøkte lokalitetene finnes hos forfatteren.

Tabell 1. Sentrale koordinater for de undersøkte objektene, arrangert fra nord mot sør.

Lokalitet	MGRS (EUREF89)
Søndre Markbekken	32VPN2323714854
Frangsæterbekken	32VPN2308113153
Ekebekken	32VPN2306312470
Strandlykkja, bekk ved	32VPN2319310583
Budalsbekken	32VPN2291909108
Ulvinbekken	32VPN2315706630
Ulvinlibekken	32VPN2324506110
Brøhaugbekken	32VPN2332404841
N Korslund, bekk	32VPN2333403544
Dalsrudbekken	32VPN2326702410
Julsruddalsevja	32VPM2317694943
"Dokkenbekken"	32VPM2381893479
Doknesevja	32VPM2337492371
Holsevja	32VPM2401590236

2.3 Hva er kjent

Det er ikke gjort noe forsøk på å skaffe oversikt over hva som tidligere er gjort av undersøkelser av ferskvannsorganismer i bekkene og evjene som ble besøkt i 2009. Bortsett fra i evjene, som bl.a. delvis er undersøkt av undertegnede tidligere (Olsen og Reiso 2005, Roseth og Olsen 2009), er det imidlertid grunn til å tro at det er gjort svært lite av denne typen undersøkelser. For øvrig er det gjort naturtypekartlegging og viltkartlegging i forbindelse med konsekvensutredningen for E6-Dovrebanen (Solvang 2007).

3 De undersøkte lokalitetene

Lokalitetene presenteres fra nord mot sør.

Søndre Markbekken, Stange 03.08.2009

Bekken er jevnt over 1,5–3 m bred, men enkelte steder opp mot 4. Bunnen består av grove stein, delvis er disse del av en forbygning og sammenholdt med metall, særlig like nedenfor E6. Andre steder er det også noe mindre steiner, grus og sand. Også store deler av breddene er forbygd. Under veiene og jernbanen går bekken i kulvert; under veiene i helstøpt betong, under jernbanen delvis steinsatt, med fundament fra 1878. Ovenfor E6 er det ikke åpenbart forbygd, men ellers ganske likt som nedenfor.

Noe søppel og skrot både i og langs bekken.

Det er ingen vegetasjon i bekken, unntatt noe mose (bl.a. buttgråmose). Også langs breddene er det sparsomt med vegetasjon. Ingen spesielle arter ble registrert, se tabell.

J.nr.	Art	Norsk navn	RL*		
63522	<i>Chaetopteryx villosa</i>	Vårflueart		1	juv.
63512	<i>Cochlicopa lubricella</i>	Småagatsnegl		4	ad.
63515	<i>Cochlodina laminata</i>	Glattkøllesnegl		1	ad.
63519	<i>Eiseniella tetraedra</i>	Bekkemeitemark		1	ad.
63514	<i>Helicigona lapicida</i>	Bergsnegl		1	juv.
63525	<i>Hydraena gracilis</i>	Bakkepalpebilleart		4	M+F
63520	<i>Leuctra digitata</i>	Steinflueart		6	M+F
63518	<i>Oxychilus cellarius</i>	Kjellerglanssnegl		1	ad.
63523	<i>Plectrocnemia conspersa</i>	Vårflueart		1	juv.
63517	<i>Trochulus hispidus</i>	Hårssnegl		1	ad.
63516	<i>Vitrina pellucida</i>	Glassnegl		1	ad.

*) RL angir eventuell rødlsitekategori i henhold til 2006-utgaven.

Søndre Markbekken sett fra jernbanebroen og nedover.

Frangsæterbekken, Stange 03.08.2009

Bekken går i trangt rør, ca. 1 m i diameter, i bred fylling under E6. Kun ca. 10 åpen bekk mellom E6 og gamleveien, hvor den igjen går i trang steinkulvert i bred fylling, før nye ca. 15 m åpen bekk. Deretter meget trang steinkulvert under jernbanen.

Tett vegetasjon mellom gamleveien og jernbanen gjør at denne biten er skyggefull. Det er lite vegetasjon i og langs breddene av bekken, men noe mose finnes. Ovenfor E6 er det mer naturlig bekk i bjørkeskog. Bekken har her mange små fall, samt en del mose. Ingen spesielle arter ble registrert, se tabell.

J.nr.	Art	Norsk navn	RL		
63541	<i>Agabus guttatus</i>	Storvannkalvart		1	F
63543	<i>Cochlicopa lubrica</i>	Storagatsnegl		1	ad. dead
63546	<i>Discus rudersatus</i>	Brundiskossnegl		1	juv.
63548	<i>Elodes marginata</i>	Hårbilleart		6	juv.
63544	<i>Galba truncatula</i>	Sumpdamsnegl		1	juv.
63542	<i>Hydraena gracilis</i>	Bakkepalpebilleart		12	M+F
63545	<i>Nesovitrea hammonis</i>	Mørkribbeglanssnegl		1	ad. dead
63540	<i>Plectrocnemia conspersa</i>	Vårflueart		1	juv.
63539	<i>Trochulus hispidus</i>	Hårsnegl		1	ad.

Det ble ikke tatt bilde fra denne lokaliteten.

Fire *Cochlicopa*-arter. Fra venstre *C. lubricella*, *C. lohmanderi*, *C. repentina* og *C. lubrica*. Det hersker en viss uenighet om hvorvidt alle disse formene egentlig representerer egne arter.

Ekebekken, Stange 03.08.2009

De nederste 10 meterne er naturlig bekk med grove, mosegrodde stein, samt noe grus og sand. Langs bredden er det svartor, bjørk og trollhegg. Under jernbanen går en steinkulvert, ca. 1,2 m høy og 0,6 m bred. Mellom jernbanen og veiene går bekken i konstruert kanal med ganske stort fall. Langs denne står et lite holt av svartor, gråor, ask og bjørk. Under veiene går bekken i sammenhengende rør på ca. 1 m i diameter. Like ovenfor E6 renner bekken slakt gjennom et hogstfelt. Her står bl.a. den noe basekrevende arten gulstarr. Ellers ble ingen spesielt nevneverdige arter funnet, se tabell.

J.nr.	Art	Norsk navn	RL		
63550	<i>Agabus guttatus</i>	Storvannkalvart		4	M+F+juv.
63749	<i>Alnus glutinosa</i>	Svartor			
63750	<i>Carex flava</i>	Gulstarr			
63553	<i>Clausilia bidentata</i>	Nordkøllesnegl		10	ad.+juv.
63549	<i>Cochlodina laminata</i>	Glattkøllesnegl		1	juv.
63552	<i>Discus rotundatus</i>	Flekkdiskossnegl		2	juv.
63560	<i>Dixella aestivalis</i>	U-myggart		1	juv.
63554	<i>Euconulus fulvus</i>	Gulperlesnegl		1	ad.
63557	<i>Helophorus brevipalpis</i>	Furevannkjærart		1	F
63551	<i>Hydraena gracilis</i>	Bakkepalpebilleart		1	M
63556	<i>Limnebius truncatellus</i>	Bakkepalpebilleart		1	M
63559	<i>Molanna angustata</i>	Skjoldvårflueart		1	M
63558	<i>Philaenus spumarius</i>	Skumsikade		1	ad.
63555	<i>Punctum pygmaeum</i>	Pygmediskossnegl		1	ad.

Parti fra Ekebekken.

Bekken ved Strandlykkja, Stange 03.08.2009

Her er det mye kulturpåvirkning på bekken langs hele den undersøkte strekningen, men et par frodige og mer naturlige partier finnes. Stort sett er bekken 1–2 m bred og med god vannføring. Mye store steiner på bunnen, men også noe grus og sand. Jernbanen går på en stor og åpen steinbro (fundamentet). Ovenfor jernbanen er både bredder og bunn forbygd i ca. 10 m lengde, men det er også mer eller mindre tydelige forbygninger videre oppover. Under både gamleveien og E6 er det helstøpt betongkulvert (kulverten under E6 er fra 1961), atskilt av en ca. 10 m lang betongkanal. Det ligger noe stein, grus og sand oppå betongen. Også videre ovenfor E6 er bekken forbygd, delvis med betong og delvis med stein, helt opp til gammel steinbro (kun 3–4 m av denne har stein i taket, resten er betong).

En del mose finnes på steinene i bekken. Stedvis er det tett kantvegetasjon, av bl.a. gråor, alm (rødlistet som NT), selje, spisslønn og dunbjørk. I feltsjiktet en del springfrø. Ovenfor jernbanen finnes et langt stykke med nokså naturlig skog av gråor, hegg, ask og selje – det hele ganske skyggefullt. Her finnes en del storklokke, salatsvæve, strutseving, skogstjerneblom og tyrihjel, samt den innførte arten høstberberis. Ovenfor den øverste steinbroen er det granskog.

Under stein broen ved veien ovenfor E6 ligger et fossefallreir. Ellers er det stort sett triviell flora og fauna i og langs bekken (se tabell), men et par eksemplarer av den rødlistede vårfluen *Rhyacophila fasciata* (NT) ble håvet langs bekken. Ingen larver ble funnet, men det er grunn til å tro at disse finnes i bekken. Arten finnes spredt i et område fra søndre Hedmark til Telemark, samt et funn i Nord-Trøndelag. Strandlykkja utgjør således en del av den kjente nordgrensen på Østlandet. Også u-myggen *Dixa puberula* er sjelden i Norge, eller i hvert fall sjelden registrert. Til nå foreligger kun funn fra Akershus og Oppland, og antakelig er larver kun kjent fra to lokaliteter, inklusive bekken ved Strandlykkja. Arten er imidlertid ikke vurdert for rødlisten ennå, men vil trolig bli rødlistet som DD på 2010-listen (Ø. Gammelmo pers.medd.).

J.nr.	Art	Norsk navn	RL		
63569	<i>Arianta arbustorum</i>	Krattsnegl		1	juv.
63752	<i>Berberis thunbergii</i>	Haustrberberis			
63572	<i>Cepaea hortensis</i>	Hagesnegl		1	juv.
63753	<i>Cinclus cinclus</i>	Fossefall			
63567	<i>Clausilia bidentata</i>	Nordkøllesnegl		2	ad.
63561	<i>Cochlodina laminata</i>	Glattekøllesnegl		2	juv.
63566	<i>Discus ruders</i>	Brundiskossnegl		1	ad.
63576	<i>Dixa puberula</i>	U-myggeart		1	juv.
63564	<i>Eiseniella tetraedra</i>	Bekkemeitemark		3	ad.+juv.
63568	<i>Euconulus fulvus</i>	Gulperlesnegl		1	ad.
63574	<i>Lacinius ephippiatus</i>	Sadellangbein		1	F
63573	<i>Leiobunum rupestre</i>	Lyshoftelangbein		4	juv.
63571	<i>Macrogaster plicatula</i>	Småribbekøllesnegl		3	ad.+juv.
63565	<i>Nesovitrea hammonis</i>	Mørkribbeglansnegl		1	ad.
63570	<i>Nesovitrea petronella</i>	Lysribbeglansnegl		1	juv.
63575	<i>Rhyacophila fasciata</i>	Vårflueart	NT	2	M+F
63771	<i>Succinea putris</i>	Storravneggl		1	ad.
63563	<i>Trochulus hispidus</i>	Hårnegl		2	ad.
63751	<i>Ulmus glabra</i>	Alm	NT		
63562	<i>Vitrina pellucida</i>	Glassnegl		1	juv.

Bekken ved Strandlykkja, under jernbanen.

Budalsbekken, Stange/Eidsvoll 03.08.2009

Mellom gamleveien og jernbanen går bekken i rett strek i en steinsatt forbygning, med ganske kraftig fall. Betongrør, ca. 1 m i diameter, under jernbanen, mens det under gamleveien går en steinkulvert, ca. 1,2 m høy og 0,6 m bred. Ovenfor gamleveien går bekken i ganske bratte fall. Under E6 går bekken i betongrør, og delvis i bølgemetallrør (øverste 10–15 m), ca. 1 m i diameter, i bred fylling. Ovenfor E6 går bekken bratt oppover i skog.

Mellom gamleveien og jernbanen er det mye mose i bekken, men ellers lite vegetasjon. Både nedenfor jernbanen og ovenfor gamleveien er det gråor-heggeskog. Ovenfor gamleveien er det også noe gran, spisslønn, selje, bjørk og hassel. I dette partiet inneholder feltsjiktet bl.a. trollbær, strutseving, firblad, engsnelle, blåveis, springfrø, trollurt, salatsvæve og bekkekarse, samt de innførte/forvillede fagerfredløs, kornell, spirea, gullregn og rips. Huldregras (NT) skal være registrert langs vassdraget, basert på et gammelt funn, men det er usikkert nøyaktig hvor langs bekken dette funnet ble gjort (Solvang 2007). Dette området, fra gamleveien og helt opp til E6, vurderes som kvalifisert til naturtypeområde etter DN's håndbok 13, med verdi C eller muligens B (en grundigere undersøkelse av artsinventaret må til for å fastsette verdien). Også ovenfor E6 er det gråor-heggeskog, men denne er ikke undersøkt, og derfor ikke avgrenset eller verdivurdert i 2009.

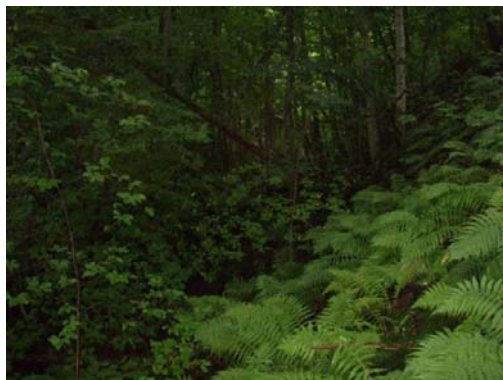
Strandskogen fra Budalsbekken (Skrårudstranda) og sørover er kartlagt som naturtypelokalitet av typen gråor-heggeskog med verdi B (Viktig) (Solvang 2007). Budalen, inkl. Budalsbekken, er kartlagt som viltområde (verdi A (Svært viktig)). Verdisettingen av Budalen som verdi

A var en direkte "overføring" av verdien til Stange kommunes viltkartlegging. Trolig er lokalt viktig (C) mer riktig verdi, men området burde vært bedre undersøkt i hekkesesongen (R. Solvang pers.medd.).

Stankseigsopp er tidligere bare registrert én gang i Hedmark (Løten), og i Akershus er det bare funn fra Asker, Bærum og Oppegård, så den er formodentlig ganske sjelden i området, selv om noen funn er kjent videre oppover langs vestsiden av Mjøsa (i Oppland). Ellers ble bare trivielle arter påvist, se tabell.

Like på oversiden av E6 er det tømt en del søppel ned i/til bekken.

J.nr.	Art	Norsk navn	RL		
63587	<i>Baetis rhodani</i>	Vanlig smådøgnflue		2	juv.
63581	<i>Chaetopteryx villosa</i>	Vårflueart		4	juv.
63584	<i>Clausilia bidentata</i>	Nordkøllesnegl		1	ad.
63583	<i>Cochlicopa lubrica</i>	Storagatsnegl		1	ad.
63578	<i>Cochlodina laminata</i>	Glattkøllesnegl		1	ad.
63579	<i>Eiseniella tetraedra</i>	Bekkemeitemark		1	ad.
63754	<i>Lysimachia punctata</i>	Fagerfredlaus			
63585	<i>Macrogastra plicatula</i>	Småribbekøllesnegl		2	ad.
63948	<i>Micromphale foetidus</i>	Stankseigsopp		3	
63582	<i>Plectrocnemia conspersa</i>	Vårflueart		1	juv.
63586	<i>Sericostoma personatum</i>	Vårflueart		1	juv.

Parti fra gråor-heggeskogen mellom gamleveien og E6; naturtypeverdi C eller B.

Ulvinbekken, Eidsvoll 04.08.2009

Nedenfor jernbanen er bekken ganske slak og med bunn mest bestående av småstein. Under jernbanen går to steinkulverter à ca. 1,2x0,6 m. Ovenfor jernbanen er det noe større fall. Under gamleveien går bekken i steinkulvert, ca. 0,5x0,7 m. Mellom gamleveien og E6 er det en del grov stein med mose, men også en del sand. Breddene består stedvis av leire. Under E6 ligger en meget bred fylling, og bekken går her i bølgemetallrør hele veien, stedvis noe deformert.

Tett gråor-heggeskog nedenfor jernbanen, og med høgstaudevegetasjon langs breddene, men ingen vegetasjon i selve bekken. Langs breddene bl.a. åkermynthe, strutseving, skogsivaks, springfrø, skogstjerneblom, firblad og trollbær, samt noe hagerips. Også ovenfor jernbanen er det noe av det samme, men litt mer skyggefullt og med arter som storklokke, bekkekarse, ask og edelgran. Ovenfor gamleveien er det gråor-heggeskog på øst-/sørsiden av bekken, mens et jorde strekker seg langs den andre siden. På østsiden av bekken er det her iblandet en god del alm (NT), mens det langs bekken står en del av storneslevarianten linesle, *Urtica dioica* ssp. *sondenii*. Ovenfor E6 går bekken gjennom gråor-heggeskog med en del ask (bl.a. en ganske grov), og denne er allerede kartlagt som naturtype (Solvang 2007), og ikke avgrenset og verdivurdert i 2009. Almeteppe-mose vokser på den grove asken. Den øvrige flora og fauna langs bekken inneholder ingen spesielt nevneverdige arter, se tabell.

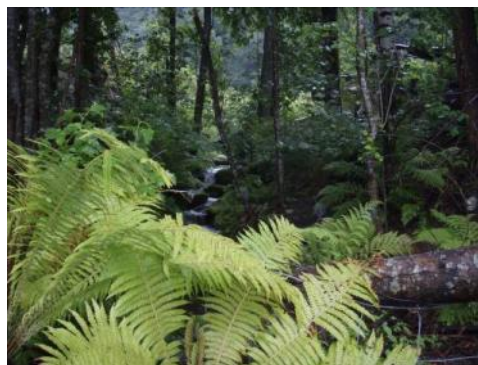
Ulvinbekken.

J.nr.	Art	Norsk navn	RL		
63599	<i>Baetis rhodani</i>	Vanlig smådøgnflue		6	juv.
63592	<i>Chaetopteryx villosa</i>	Vårflueart		9	juv.
63588	<i>Cochlodina laminata</i>	Glattkøllesnegl		2	ad.
63604	<i>Cylindroiulus caeruleocinctus</i>	Stortusenbein		1	F
63759	<i>Abies alba</i>	Edelgran			
63591	<i>Eiseniella tetraedra</i>	Bekkemeitemark		2	ad.+juv.
63603	<i>Elmis aenea</i>	Elvebilleart		1	ad.
63595	<i>Elodes marginata</i>	Hårbilleart		11	juv.
63758	<i>Ribes rubrum</i>	Hagerips			
63593	<i>Hydraena gracilis</i>	Bakkepalpebilleart		6	M+F
63597	<i>Leiodontum rupestre</i>	Lyshoftvevkjerring		1	juv.
63608	<i>Leuctra digitata</i>	Steinflueart		1	juv.
63596	<i>Macrogaster plicatula</i>	Småribbekøllesnegl		4	ad.+juv.
63605	<i>Metellina merianae</i>	Kjeveedderkopp		2	F
63601	<i>Philopotamus montanus</i>	Vårflueart		10	M+juv.
63606	<i>Rhyacophila nubila</i>	Vårflueart		2	juv.
63969	<i>Porella platyphylla</i>	Almeteppe			
63598	<i>Sericostoma personatum</i>	Vårflueart		6	juv.
63602	<i>Trichoniscus pusillus</i>	Vanlig småskruketroll		1	F
63590	<i>Trochulus hispidus</i>	Hårsnegl		1	ad.
63756	<i>Ulmus glabra</i>	Alm	NT		
63757	<i>Urtica dioica sondenii</i>	Linesle			
63589	<i>Vittrina pellucida</i>	Glassnegl		1	juv.
63600	<i>Zonitoides nitidus</i>	Sumpglossnegl		2	ad.

Ulvlibekken, Eidsvoll 04.08.2009

Fyllingen under jernbanen går her helt ut i Mjøsa, og bekken går i steinkulvert på ca. 1,2x0,6 m. Samme type kulvert går under gamleveien. Ovenfor gamleveien består breddene for en stor del av leire og jord. Fra omtrent midt mellom gamleveien og E6 går hoveddelen av bekken i rør, ca. 40 cm i diameter, under et gjengroende jorde, over en strekning på omtrent 100 m. Fra østsiden av dette jordet og opp til E6 er det bratt lende med små fossefall, hovedsakelig over steinblokker, men også noen fjellknauser. Under E6 går bekken i skrånende betongrør, ca. 1 m i diameter.

Mellom jernbanen og gamleveien er det et skogholt av ask, gråor, alm (NT), og hegg, med strutseveng, storklokke, springfrø, skogstjerneblom og annen frodig vegetasjon langs breddene. Noe hagerips. Delvis er det skyggefullt i bekken, på grunn av overhengende vegetasjon. Ovenfor gamleveien er det fin kantsone av gråor-heggeskog med noe gran på sørsiden, men nordsiden består av et jorde som strekker 2/3 opp mot E6. Deler av bredden på sørsiden er innlemmet i et (skogs)beite. Fra det gjengroende jordet og opp til E6 er det gråor-heggeskog med en del ask, hassel og alm (NT). I felt-/marksjiktet er det her bl.a. maigull og krusfagermose, sistnevnte er en art som her er

Ulvlibekken.

omtrent ved sin nordgrense på Østlandet. Dette partiet er del av en edelløvsskog som er kartlagt som en lokalt viktig naturtype (verdi C) (Solvang 2007). Ovenfor E6 er det kun et lite skogholt, med bl.a. alm (NT), før bekken løper gjennom et hogstfelt under høyspentledninger. Ovenfor kraftgaten går bekken igjen gjennom en edelløvsskog med verdi C (Solvang 2007).

Ved den nedlagte gården like ovenfor gamleveien ble det observert noe som kan ha vært en edelkreps (EN), men den kunne ikke gjenfinnes/fanges, og det er derfor en usikkerhet knyttet til observasjonen. En liten fisk kan ikke helt utelukkes, men dyrets bevegelsesmønster taler mot dette. Dette bør undersøkes nærmere før det gjøres inngrep som påvirker Ulvinlibekken nevneverdig. I DNS/NINAs krepseudatabase, versjon 1999, er det ingen funn fra denne delen av Eidsvoll, og heller ingen fra tilstøtende deler av Stange. Vårfluen *Apatania muliebris* er tidligere ikke tatt i Akershus fylke, men den forekommer ellers spredt i store deler av landet, bl.a. både Hedmark og Oppland, så det er ingen stor overraskelse at den finnes her. Øvrig fauna er triviell, se tabell.

J.nr.	Art	Norsk navn	RL		
63616	<i>Agabus guttatus</i>	Storvannkalvart		2	juv.
63625	<i>Amphinemura sulcicollis</i>	Steinflueart		2	juv.
63627	<i>Apatania muliebris</i>	Vårflueart		2	juv.
63621	<i>Baetis rhodani</i>	Vanlig smådøgnflue		1	juv.
63614	<i>Chaetopteryx villosa</i>	Vårflueart		2	juv.
63618	<i>Cochlicopa lubrica</i>	Storagatsnegl		1	ad.
63612	<i>Eiseniella tetraedra</i>	Bekkemeitemark		1	ad.
63622	<i>Elmis aenea</i>	Elvebilleart		1	juv.
63761	<i>Ribes rubrum</i>	Hagerips			
63617	<i>Hydraena gracilis</i>	Bakkepalpebilleart		2	M+F
63620	<i>Macrogastera plicatula</i>	Småribekøllesnegl		2	ad.
63762	<i>Plagiomnium undulatum</i>	Krusfagermose			
63615	<i>Plectrocnemia conspersa</i>	Vårflueart		3	juv.
63626	<i>Silo pallipes</i>	Vårflueart		1	juv.
63623	<i>Trichoniscus pusillus</i>	Vanlig småskrukketroll		1	ad.
63760	<i>Ulmus glabra</i>	Alm	NT		

Brøhaugbekken, Eidsvoll 04.08.2009

Under jernbanen går bekken i to steinkulverter, begge ca. 1,2x0,6 m. Mellom jernbanen og gamleveien går bekken med svakt fall nærmest gjennom en hage. Under gamleveien er det en bred steinkulvert. Ovenfor veien er det bratt terreng, opp til en mindre vei inn til bolighus, og under denne går bekken i betongrør, ca. 1,5 m i diameter. Dette røret er sammenhengende med en betongkulvert av noe mindre dimensjoner, som går under en liten traktorvei. Fra denne og opp til E6 er det kun en lang, bratt foss. Ovenfor E6 ble det ikke sjekket i 2009.

Helt nederst, nedenfor jernbanen, er det et lite, men tett holt av ask og kirsebær, hvilket gjør at denne delen er meget skyggefull. Mellom jernbanen og gamleveien er det tett vegetasjon langs begge sider av bekken, inklusive noe selje, ask og syrin, men som nevnt må dette betraktes som del av en hage.

Stort sett få og trivielle arter registrert nedenfor E6, se tabell, men også her ble vårfluen *Rhyacophila fasciata* (NT) funnet, denne gang som larver (se merknader under bekken ved Strandlykkja).

J.nr.	Art	Norsk navn	RL		
63634	<i>Amphinemura sulcicollis</i>	Steinflueart		4	juv.
63635	<i>Bryocoris pteridis</i>	Tegeart		1	ad.
63628	<i>Chaetopteryx villosa</i>	Vårflueart		1	juv.
63631	<i>Elodes marginata</i>	Hårbilleart		2	juv.
63629	<i>Hydraena gracilis</i>	Bakkepalpebilleart		1	F
63632	<i>Rhyacophila fasciata</i>	Vårflueart	NT	2	juv.
63633	<i>Sericostoma personatum</i>	Vårflueart		1	juv.

Fossen like nedenfor E6.

Bekk nord for Korslund, Eidsvoll 04.08.2009

Meget bratt fra jernbanen og ned til Mjøsa, og bekken renner her kun langs fylling og forbygning. Under både jernbanen og E6 går bekken i betongrør, ca. 50 cm i diameter. Mellom jernbanen og E6 er det kun ca. 10 m, i bratt terreng.

Helt nederst vokser noe bjørk, hegg, gran og selje på fyllingen/forbygningen. Også noe myskemaure finnes her. Mellom jernbanen og E6 er det glissen gråor-heggeskog med bl.a. trollbær. Like ovenfor E6 er det hogd under en kraftgate, og lenger oppe er det granplantasje.

Fint lite å finne av både flora og fauna (det eneste dyret som ble funnet var en meitemark, men den er ikke sikkert bestemt til art)

J.nr.	Art	Norsk navn	RL		
63970	<i>Galium triflorum</i>	Myskemaure			

Fra partiet mellom jernbanen og E6.

Dalsrubbekken, Eidsvoll 04.08.2009

Nederst mot Mjøsa er det relativt raskt strømmende bekk med steinete bunn. Under jernbanen går bekken i to steinkulverter, begge ca. 1,2x0,6 m. Disse går tilnærmet direkte over i kulvert under E6 (bekken kan så vidt skimtes gjennom et lite hull). Muligens er den nederste delen av kulverten under E6 bestående av stein med betongtak. Kulverten strekker seg oppover til ca. 50 m ovenfor E6, og i denne delen er den helstøpt i betong, ca. 1x1,5 m, svakt hellende.

Ved den nederste biten er det skyggefull gråor-heggeskog med noe spisslønn, osp og vier, sistnevnte særlig helt nede ved Mjøsa. I feltsjiktet finnes bl.a. maigull, strutseving, storklokke, skogstjerneblom og trollbær. Ingen nevneverdige dyr ble påvist, se tabell.

J.nr.	Art	Norsk navn	RL		
63648	<i>Aporrectodea rosea</i>	Rosameitemark		1	ad.
63646	<i>Amphinemura standfussi</i>	Steinflueart		1	juv.
63639	<i>Chaetopteryx villosa</i>	Vårflueart		4	juv.
63642	<i>Clausilia bidentata</i>	Nordkøllesnegl		2	ad.+juv.
63637	<i>Cochlicopa lubricella</i>	Småagatsnegl		1	ad. dead
63641	<i>Elodes marginata</i>	Hårbilleart		1	juv.
63647	<i>Isoperla grammatica</i>	Steinflueart		1	juv.
63645	<i>Leuctra digitata</i>	Steinflueart		1	juv.
63644	<i>Philopotamus montanus</i>	Vårflueart		1	M
63643	<i>Sericostoma personatum</i>	Vårflueart		1	juv.
63638	<i>Trochulus hispidus</i>	Hårsnegl		1	ad.

Like før utløpet i Mjøsa.

Julstruddalsevja, Eidsvoll 05.08.2009

Undersøkt kun langs en liten strekning på nordsiden av evjen, mellom Berger og Sætre. I det undersøkte området er det bratt, til dels svært bratt, skråning opp til jordbruksarealene på toppen. Andre steder rundt evjen er det noe slakere skråninger, og delvis fint ravinelandskap, særlig på sørsiden.

På nordsiden ble det registrert bl.a. hassel, skavgras og trollurt, men det var generelt lite vegetasjon. Langs bredden av selve evjen var det nesten vegetasjonsløst, men med en del overhengende busker og trær, en tilstand som så ut til å opptre hele veien ut til Vorma.

Det ble ikke påvist noen nevneverdige organismer, se tabell, men på grunn av breddens beskaffenhet var det generelt vanskelig å komme til for å ta prøver av ferskvannsfauunaen i det undersøkte området.

De ytre delene av denne evjen har ikke verdi som naturtype, men det burde vært gjort noe grundigere undersøkelser i den innerste delen av evjen, samt noe i bekken videre oppover. Ut fra flyfoto ser det ut til å være noen områder med mer eller mindre nakne mudderflater i denne delen. Også ravinene på sørsiden burde vært undersøkt og kartlagt bedre. Det vil antakelig kreve i overkant av et dagsverk å få en tilfredsstillende undersøkelse av evjen og dens nærområder.

Julstruddalen, inkl evje, er i konsekvensutredningen kartlagt som et svært viktig viltområde, verdi A (Solvang 2007), basert på tidligere registreringer av Eidsvoll kommune. Siden lokaliteten ble kartlagt som et viltområde ble det ikke laget en naturtypelokalitet av lokaliteten i konsekvensutredningen (R. Solvang pers.medd.).

Julstruddalsevja. Utsnitt fra Gule Sider.

J.nr.	Art	Norsk navn	RL		
63747	<i>Bufo bufo</i>	Padde		1	juv.
63951	<i>Calocera furcata</i>	Grandverggaffel			
63949	<i>Carabus violaceus</i>	Jordløperart		1	ad.
63745	<i>Clausilia bidentata</i>	Nordkøllesnegl		3	ad.
63744	<i>Discus rudersatus</i>	Brundiskossnegl		1	ad.
63746	<i>Gerris lacustris</i>	Vannløperart		2	M+F
63950	<i>Ommatoiulus sabulosus</i>	Stripetusenbein		1	ad.
63748	<i>Polydesmus denticulatus</i>	Vanlig flattusenbein		1	M

Ytre deler av Julsruddalsevja, med jernbanen i bakgrunnen.

"Dokkenbekken", Eidsvoll 05.08.2009

Har ikke funnet noe offisielt navn på denne bekken, men lokaliteten kan spesifiseres med UTM-koordinatet 32VPM2382793481. Muligens har det opprinnelig vært en ørliten evje her, men etter at jernbanen ble bygget, har den ikke hatt funksjon som evje. I dag stenger jernbanefyllingen helt for utløpet, og nedenfor en liten dam/demning inn mot jernbanefyllingen går bekken underjordisk ut i Vorma, sannsynligvis gjennom en slags kulvert som nå i sin helhet ligger under vann. Dammen innenfor er tilsynelatende stillestående, ganske bred og dyp ytterst, og innover antar den mer og mer form av en bekk, inn til ca. 20 m innenfor fyllingen. Videre innover går bekken i mindre fall oppover i en ravine. Hele veien har den ganske bratte leirbredder, bare bevoskt med noe mose, og det hele, særlig nederst, er ganske skyggefullt. Langs breddene vokser gråor-heggeskog med noe istervier, strutseving, springfrø, krypsoleie, maigull, bekkedarse og soleihov. Ravinen/gråor-heggeskogen er ikke avgrenset og verdivurdert, men den nedre delen av bekken kan kanskje inngå som en del av en eventuell naturtypelokalitet her. I seg selv har bekken/"evjen" ingen naturtypeverdi.

Ved bekken ble det fanget en hann av den rødlistede vårfluen *Rhyacophila fasciata*, se kommentar under bekken ved Strandlykkja. Én larve fra u-myggeparet *Dixa nubilipennis/maculata* ble også funnet i området, se også under Doknesevja. Ellers er faunaen nokså triviell, se tabell.

J.nr.	Art	Norsk navn	RL		
63734	<i>Agabus guttatus</i>	Storvannkalvart		1	M
63740	<i>Athripsodes cinereus</i>	Vårflueart		1	F
63737	<i>Baetis rhodani</i>	Vanlig smådøgnflue		1	juv.
63742	<i>Baetis vernalis</i>	Sydlig smådøgnflue		1	juv.
63733	<i>Chaetopteryx villosa</i>	Vårflueart		5	juv.
63738	<i>Helophorus brevipalpis</i>	Furevannkjærart		7	ad.
63741	<i>Nemurella pictetii</i>	Steinflueart		4	juv.
63736	<i>Rhyacophila fasciata</i>	Vårflueart	NT	1	M
63743	<i>Zonitoides nitidus</i>	Sumpglangssnegl		2	ad.+juv.

Dammen like innenfor jernbanefyllingen.

Doknesevja (evjen nord for Kommesrud), Eidsvoll 05.08.2009

Evjen ble befart fra innerste del, ved utløpet av Doknesbekken, og ut til og med den sørgående sideevjen ca. 300 m lenger ute. På grunn av høy vannstand var det vanskelig å undersøke/estimere eventuelle pusleplantesaemfunn på mudderbunn. Rundt de indre delene, områder som vanligvis ligger på mer eller mindre tørt land, dominerer arter som skogsivaks og elvesnelle, mens andre forekommende arter er vasspepper, vassrøyrkvein, sennegrass, vasshøymole, krypsøleie, soleihov, engminneblom, myrrapp, gulldusk, mannasøtgras, andemat, flaskestarr, samt noen vasshårarter (sannsynligvis dike- og klovasshår). I den sørgående sideevjen er det mye av det samme, men i tillegg ble følgende arter registrert her: skjoldbærer, slyngsøtvier, hjerte-tjørnaks, nålesivaks, åkermynnte, lyssiv og springfrø. Firling (NT) ble funnet i ytre deler i 2004 (Olsen og Reiso 2005), sammen med noen andre pusleplanter.

Doknesevja er i konsekvensutredningen kartlagt som et viktig viltområde, verdi B (Solvang 2007), basert på tidligere registreringer av Eidsvoll kommune. Siden lokaliteten ble kartlagt som

et viltområde ble det ikke laget en naturtypelokalitet av lokaliteten i konsekvensutredningen (R. Solvang pers.medd.).

Flere ikke-flygedyktige stökkender oppholdt seg i området, så det må antas at evjen benyttes som myteområde for (i hvert fall) denne arten.

I gråor-heggeskogen innenfor innerste del av evjen vokser den rødlistede soppen mosegelekølle (NT), se foto. Denne er bare kjent fra fem innsamlinger i Norge, deriblant et par i Stange, Hedmark. Funnet ser ut til å være det første fra Akershus. Minst fire u-myggarter ble påvist i evjen, men et problem er at det ikke finnes noen bestemmelsestabell som inkluderer alle de norske artene i slekten *Dixella*, så det kan være vanskelig å være sikker på enkelte bestemmelser. *Dixella aestivalis* er en vanlig art (eller artskompleks; i materialet fra evjen forekommer to typer, basert på antennenenes farge), mens de tre andre, hvorav to ikke er sikkert bestemt, er uvanlige. *Dixa dilatata* er kjent fra Akershus fra tidligere, og ellers kun fra Østfold, Vestfold og Buskerud. De to siste er i artsparet *nubilipennis/maculata*, og det ser ut som det er to distinkt forskjellige typer i materialet. *D. maculata* er kun kjent fra Akershus, mens *D. nubilipennis* fra før kun er kjent fra Oppland. U-myggene er ennå ikke rødlistevurdert, men skal innlemmes i 2010-listen (Ø. Gammelmo pers. medd.). Buksvømmeren *Sigara limitata* sto tidligere rødlistet som DM, men er nå tatt av rødlisten. Den er uansett nokså sjelden å finne, og dette er bare det tredje funnet forfatteren har gjort i Akershus, og det sjette totalt (av ca. 350 *Sigara*-funn). Arten er bare kjent fra Østfold, Akershus og Hedmark.

Ytre deler av evjen ble undersøkt av forfatteren i 2004 (Olsen og Reiso 2005), og indre deler, samt bekken helt opp til E6, ble undersøkt våren 2009 (Roseth og Olsen 2009). Fra 2004 kan kun nevnes en observasjon av hønsehauk (VU), og fra våren 2009 et ytterligere funn av *Dixa nubilipennis/maculata*, fra bekken et lite stykke ovenfor evjen.

Grensene for natutypen evjer, bukter og viker er justert av BioFokus i 2008 og overlevert Fylkesmannen i Oslo, men disse er ennå ikke lagt ut på DNS NATURBASE.

Mosegelekølle (NT) på bleiksigd i gråor-heggeskogen innenfor evjen.

J.nr.	Art	Norsk navn	RL		
63723	<i>Agabus congener</i>	Storvannkalvart		1	M
63695	<i>Agabus guttatus</i>	Storvannkalvart		1	M
63699	<i>Agabus sturmii</i>	Storvannkalvart		1	M
63724	<i>Anacaena lutescens</i>	Vannkjærart		1	F
63703	<i>Bathymophalus contortus</i>	Remskivesnegl		3	ad.
63702	<i>Bufo bufo</i>	Padde		1	juv.
63728	<i>Callicorixa praeusta</i>	Buksvømmerart		19	M+F

63708	<i>Cloeon inscriptum</i>	Damdøgnflueart		8	juv.
63717	<i>Dixa dilatata</i>	U-myggar		2	juv.
63718	<i>Dixella aestivalis</i>	U-myggar		6	juv.
63952	<i>Eocronartium muscicola</i>	Mosegelekølle	NT		
63713	<i>Galba truncatula</i>	Sumpdamsnegl		4	ad.+juv.
63701	<i>Gerris lacustris</i>	Vannløperart		4	M+F
63714	<i>Gerris lateralis</i>	Vannløperart		2	M
63704	<i>Gyraulus acronicus</i>	Nordskivesnegl		2	ad.
63726	<i>Haliphus heydeni</i>	Vanntråkkerart		6	M+F
63709	<i>Helophorus brevipalpis</i>	Furevannkjærart		9	M+F
63710	<i>Hydrobius fuscipes</i>	Vannkjærart		1	ad.
63711	<i>Hydroporus palustris</i>	Småvannkalvart		7	M+F
63712	<i>Hygrotus quinquelineatus</i>	Småvannkalvart		1	ad.
63721	<i>Ilybius ater</i>	Storvannkalvart		2	M+F
63722	<i>Ilybius fuliginosus</i>	Storvannkalvart		1	M
63700	<i>Ilybius subaeneus</i>	Storvannkalvart		1	M
63725	<i>Laccobius bipunctatus</i>	Vannkjærart		1	M
63705	<i>Limnporus rufoscutellatus</i>	Vannløperart		1	juv.
63727	<i>Microvelia reticulata</i>	Flekket dverg vannløper		3	juv.
63706	<i>Radix balthica</i>	Ovaldamsnegl		1	ad.
63729	<i>Sigara falleni</i>	Buksvømmerart			M+F
63730	<i>Sigara fossarum</i>	Buksvømmerart		4	M+F
63731	<i>Sigara limitata</i>	Buksvømmerart		1	M
63732	<i>Sigara nigrolineata</i>	Buksvømmerart		5	M+F
63697	<i>Succinea putris</i>	Storravsnegl		2	ad.+juv.
63716	<i>Valvata cristata</i>	Flatfjærgjellesnegl		2	ad.
63715	<i>Valvata piscinalis</i>	Kjeflefjærgjellesnegl		2	ad.
63707	<i>Zonitoides nitidus</i>	Sumpglanssnegl		1	ad.

Sett fra den innerste delen av evjen, ved bekkeutløpet.

Holsevja, Eidsvoll 05.08.2009

På undersøkelsestidspunktet var det meget høy vannstand. Den indre delen av evjen er stor, og nesten innsjøpreget, og antakelig endret og forbygd rundt hele. Det er flere flytebrygger, men få båter. Rundt på alle kanter ligger veier og bygninger.

Floraen, hovedsakelig i nordenden, består av sennegrass, vassgro, strandrør, mannasøtgrass, andemat, soleihov, mjødurt, fredlaus, nyseryllik, vassrørkvein, stornesle, krypsøleie, myrmaure, nålesivaks, sylblad, tusenblad, flotgrass, kveke, gåsemure, myrrapp, brønnkarse, engminneblom, evjesøleie, dvergassøleie, hjertetjørnaks, samt de to litt usikkert bestemte klovasshår og småvasshår, en helt ubestemt blærerotart, den innførte krypfredlaus og en mulig innført pilart.

Evja fungerer nok i dag mer som en innsjø enn en evje. Det er stort sett ganske bratte bredder, og kun ved ganske lavt vann vil noen områder kunne ha pusleplantesamfunn på mudderbunn. Kun de relativt trivielle artene nålesivaks, sylblad, evjesøleie og i noen grad dvergassøleie representerer dette samfunnet i dag.

Som naturtype (type E12 Evjer, bukter og viker) betraktet, er denne evjen så modifisert at den har liten verdi (vurdert som en svak C-lokalitet), men det er ikke dermed sagt at den ikke inneholder interessante arter (selv om slike i liten grad ble påvist i 2009). Liten bruskigle var tidligere rødlistet som Sjelden (R), men er nå tatt av rødlisten. Den må imidlertid fremdeles regnes som nokså uvanlig. Også den lille skredderen *Hydrometra gracilentia* sto tidligere på rødlisten (som DM), men denne har vist seg å være nokså vanlig på Østlandet.

J.nr.	Art	Norsk navn	RL		
63658	<i>Agabus sturmii</i>	Storvannkalvart		4	M+F
63654	<i>Agraylea cognatella</i>	Vårflueart		1	juv. dead
63677	<i>Agrypnia obsoleta</i>	Vårflueart		1	M
63652	<i>Asellus aquaticus</i>	Gråsugge		2	ad.+juv.
63676	<i>Athripsodes aterrimus</i>	Vårflueart		1	M
63663	<i>Bathymphalus contortus</i>	Remskivesnegl		1	ad.
63662	<i>Bufo bufo</i>	Padde		3	juv.
63685	<i>Callicorixa praeusta</i>	Buksvømmerart		1	F
63672	<i>Cloeon inscriptum</i>	Damdøgnflueart		4	juv.
63655	<i>Cristatella mucedo</i>	Geleemosdyr		1	ad.
63680	<i>Dixa nebulosa</i>	U-myggar		1	juv.
63679	<i>Dixella aestivalis</i>	U-myggar		4	juv.
63660	<i>Gerris lacustris</i>	Vannløperart		9	M+F
63668	<i>Glossiphonia complanata</i>	Stor bruskigle		1	juv.
63671	<i>Glossiphonia heteroclita</i>	Liten bruskigle		1	ad.
63665	<i>Gyraulus acronicus</i>	Nordskivesnegl		5	ad.+juv.
63686	<i>Gyrinus aeratus</i>	Virvlerart		5	M+F+juv.
63693	<i>Haliphus fulvus</i>	Vanntråkkerart		9	M+F
63694	<i>Haliphus lineolatus</i>	Vanntråkkerart		31	M+F
63664	<i>Helobdella stagnalis</i>	Toøyet bruskigle		1	ad.
63690	<i>Helophorus brevipalpis</i>	Furevannkjærart		1	F
63687	<i>Hydrobius fuscipes</i>	Vannkjærart		1	M
63666	<i>Hydrometra gracilentia</i>	Liten skredder		1	ad.
63691	<i>Hydroporus palustris</i>	Småvannkalvart		11	M+F
63692	<i>Hygrotus quinquelineatus</i>	Småvannkalvart		18	ad.
63659	<i>Ilybius subaeneus</i>	Storvannkalvart		4	M
63776	<i>Lysimachia punctata</i>	Krypfredlaus			
63689	<i>Laccobius minutus</i>	Vannkjærart		7	M+F

63667	<i>Limnporus rufoscutellatus</i>	Vannløperart		4	M+F+juv.
63674	<i>Musculium lacustre</i>	Hetteertemusling		1	ad. dead
63688	<i>Nebrioporus depressus</i>	Småvannkalvart		3	M+F+juv.
63653	<i>Nepa cinerea</i>	Vannskorpion		1	ad.
63669	<i>Radix balthica</i>	Ovaldamsnegl		1	juv.
63657	<i>Rhantus exoletus</i>	Damvannkalvart		5	M+F+juv.
63684	<i>Sigara falleni</i>	Buksvømmerart		5	M+F
63682	<i>Sphaerophoria scripta</i>	Blomsterflueart		1	M
63650	<i>Succinea putris</i>	Storravsnegl		1	juv.
63656	<i>Sympetrum danae</i>	Svart høstlibelle		3	juv.
63683	<i>Tetragnatha extensa</i>	Kjeveedderkoppart		1	F
63661	<i>Trachelipus rathkii</i>	Rathkeskrukketroll		1	F
63675	<i>Triaenodes bicolor</i>	Vårflueart		1	M
63678	<i>Vallonia pulchella</i>	Senteralabastsnegl		1	ad.
63670	<i>Zonitoides nitidus</i>	Sumpglansnegl		1	juv.

Sett fra nordenden og sørover.

4 Oppsummering

Tabell 2. Oversikt over de undersøkte lokalitetene (Ørbekken ble ikke undersøkt i 2009), samt deres innhold av naturtyper, rødlistearter og viltområder, samt noen kommentarer om hensyn og tiltak.

Lokalitet	Naturtyper	Rødlistearter	Viltområder (etter Solvang 2007)	Hensyn/tiltak
Søndre Markbekken	-	-	-	Søppel kan fjernes.
Frangsæterbekken	-	-	-	-
Ekebekken	-	-	-	-
Strandlykkja, bekk ved	-	Vårfluen <i>Rhyacophila fasciata</i> (NT) Alm (NT) Bekken inneholder også en sjelden u-mygg.	(Fossekallreir)	-
Budalsbekken	Langs Mjøsa: gråor-heggeskog/svartorstrandskog, verdi B (Solvang 2007). Bekken: bekkekløft, verdi A hos Solvang (2007). Ravine med gråor-heggeskog passer bedre, anslått verdi C eller B.	Mulig huldregras (NT) (Solvang 2007)	Sannsynligvis en viss viltverdi, men dette må undersøkes til andre tider på året.	Området mellom gamleveien og E6, samt videre oppover fra E6, bør undersøkes grundigere, for å fastslå artsinnhold og natutypeverdi. Det må ikke gjøres inngrep i området før dette er gjort. Rydde søppel ovenfor E6.
Ulvinbekken	Ovenfor E6: småbiotoper (edelløvsog), verdi C (Solvang 2007). Også naturtyper videre oppover langs bekken.	Alm (NT)	-	-
Ulvinlibekken	Like oppunder E6: rik edelløvsog, verdi C (Solvang 2007). Det samme ovenfor E6. Begge er dårlig undersøkt.	Alm (NT)	-	Edelløvsogene bør kartlegges bedre. En mulig observasjon av edelkreps (EN) må følges opp før inngrep foretas.
Brøhaugbekken	-	Vårfluen <i>Rhyacophila fasciata</i> (NT)	-	-
N Korslund, bekk	-	-	-	-
Dalsrubekken	-	-	-	-
Ørbekken	Kun ovenfor E6 (Solvang 2007)	-	-	Ferskvannsfauna ikke undersøkt i 2009.
Julsruddalsevja	Ingen kartlagt, men det finnes utvilsomt flere i området.	-	Svært viktig	Hele området må undersøkes grundig(ere). Dersom ny jernbanebro skal bygges, bør denne gjøres lengre enn dagens.
"Dokkenbekken"	Muligens er nederste del av bekken del av en ravine med viktig gråor-heggeskog.	Vårfluen <i>Rhyacophila fasciata</i> (NT)	-	Ravinen ovenfor "evjen" bør sjekkes grundig(ere).
Doknesevja	Indre del ligger i DNS NATURBASE som mudderbank, verdi A. Denne er omdefinert til evjer, bukter og viker av BioFokus i 2008, og inkludert i et område som dekker hele evjen, verdi C. Ravineområdene innenfor er kartlagt som gråor-heggeskog, verdi C.	Firling (NT) (Olsen og Reiso 2005) Hønsehauk (VU) (Olsen og Reiso 2005) Dvergspett (NT) (Solvang 2007) Mosegelekølle (NT)	Viktig	Dersom ny jernbanebro skal bygges, bør denne gjøres lengre enn dagens.
Holsevja	Kan muligens kartlegges som evjer, bukter og viker, men verdiene synes å være noe små.	-	-	Ytterligere registreringer av fauna ønskelig.

Bekkene som renner ut i Mjøsa inneholder generelt både få dyr og generelt nokså trivielle arter, men noen unntak finnes, se under. Vegetasjonen og også generelt både triviell og ganske fattig, men særlig Budalsbekken går gjennom et område (Budalen) som kan karakteriseres som en viktig naturtype (gråor-heggeskog i ravine, verdi C eller B).

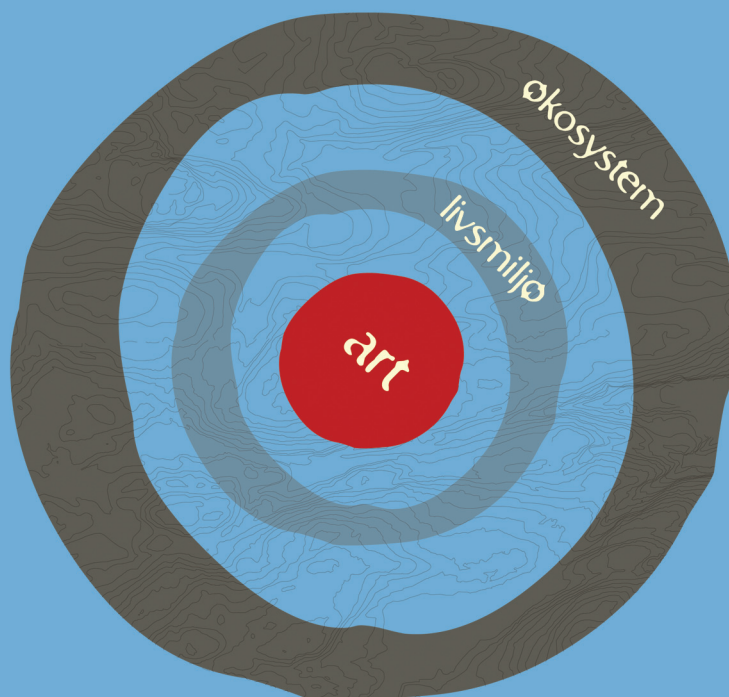
De undersøkte evjene er av svært ulik beskaffenhet. Kun Doknesevja og Julsruddalsevja er noenlunde intakte. Disse har sannsynligvis en unaturlig hydrologi på grunn av den nesten totale avsnøringen som jernbanefyllingen ved innløpet til begge evjene utgjør. Ytre deler av Julsruddalsevja anses som lite interessante, og det er derfor kun Doknesevja, og eventuelt de indre delene av Julsruddalsevja, som kvalifiserer som naturtypelokaliteter. "Dokkenbekken" har ingen verdi som evje, men bekken oppover i ravinen kan være del av en viktig naturtypelokalitet. Holsevja er svært påvirket av menneskelig aktivitet på alle kanter, men er allikevel artsrik. Ingen særlig nevneverdige arter ble påvist, men her kan det være potensial for flere og sjeldnere arter. Evja fungerer i dag antakelig mer som en innsjø enn en evje, men den påvirkes naturligvis sterkt av vannstandsfluktuationene i Vorma.

Tre rødlistearter ble sikkert påvist i 2009: alm (NT) langs tre av bekkene, vårfluen *Rhyacophila fasciata* (NT) i to av bekkene og i "Dokkenbekken", som i praksis også er en bekk, og soppen mosegelekølle (*Eocronartium muscicola*) (NT) innerst i Doknesevja. I tillegg ble noen mer eller mindre uvanlige og noen potensielle rødlistearter påvist, som bl.a. stankseigsopp og noen u-myggarter.

I det innsamlete materialet finnes også noen dyr som kan tilhøre arter som er oppført på den norske rødlisten (hhv. VU og EN), men ettersom bestemmelsen av disse foreløpig er (svært) usikker, blir de ikke tatt i betraktning i denne omgang. Dersom de ved en senere anledning skulle bli verifisert, vil det bli vurdert om det fremdeles er relevant å informere oppdragsgiver. Det er også ønskelig at det gjøres ytterligere undersøkelser angående den mulige observasjonen av edelkreps (EN) i Ulvinlibekken, før det eventuelt gjøres inngrep som påvirker bekken.

5 Referanser

- Olsen K.M. og Reiso S. 2005. Viktige naturtyper og arts mangfold i ferskvann i Akershus. – Siste Sjanse-rapport 2005-5. (30+24 s.)
- Roseth R. og Olsen K.M. 2009. Ny Eidsvolltunnel – resipientvurderinger knyttet til utslipp av rensed anleggsvann. Biologiske undersøkelser, vannkvalitet og vurdering av aktuelle renseløsninger. – Bioforsk Rapport Vol. 4 Nr. 56. (23 s.)
- Solvang, R. 2007. Fellesprosjektet E6-Dovrebanen. Kommunedelplan med konsekvensutredning. Temarapport naturmiljø. (75 s. + vedlegg).

BioFokus er en ideell stiftelse som skal tilrettelegge informasjon om biologisk mangfold for beslutningstakere, samt formidle kunnskap innen fagfeltet bevaringsbiologi. BioFokus ønsker å bidra til en kunnskapsbasert forvaltning av norsk natur.

En kunnskapsbasert forvaltning forutsetter god dokumentasjon av de arealene som skal forvaltes. BioFokus legger derfor stor vekt på feltarbeid for å sikre oppdaterte og relevante data om botanikk, zoologi, økologi, samt avgrensning og verdisetting av områder.

Høy kompetanse er en forutsetning for å kunne registrere og presentere biologisk mangfold-data på en god måte. BioFokus sine medarbeidere er derfor godt skolert innenfor en rekke artsgrupper og har en bred økologisk forståelse for de ulike naturtypene som de arbeider med, det være seg skog, kulturlandskap eller ferskvann. Digitale verktøy som databaser, GIS og bilde-behandling er viktige redskaper i vårt arbeid for å anskueliggjøre naturverdier på en best mulig måte.

Stiftelsen utgir en digital rapportserie som heter BioFokus-rapport, <http://biolitt.biofokus.no/rapporter/Litteratur.htm>